

Informacja

o ustawie z dnia 9 stycznia 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Ustawa dokonuje nowelizacji trzech ustaw: ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (zwanej dalej „ustawą sankcyjną”), ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (zwanej dalej „ustawą o KAS”) oraz ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Ustawa sankcyjna jest aktem prawnym wykorzystującym przez odesłanie mechanizmy sankcyjne stosowane przez Unię Europejską w reakcji na inwazję sił wojskowych Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętą 24 lutego 2022 r. oraz udział Białorusi w tej agresji. Ustawa sankcyjna określa sankcje z tytułu naruszenia zakazów (środków ograniczających) określonych w przepisach rozporządzeń unijnych, których stosowaniu służy ta ustawa. Przepisy tych rozporządzeń unijnych, które zostały wskazane w odnośniku do ustawy sankcyjnej obligują także do uregulowania kwestii właściwego organu podejmującego decyzje zarówno o zastosowaniu określonych odstępstw od nałożonych środków ograniczających, jak też o zastosowaniu kar za nieprzestrzeganie środków ograniczających lub zakazów. Wykonaniu tego obowiązku służą przepisy działu Va ustawy o KAS, w których Szef Krajowej Administracji Skarbowej, został wskazany jako organ właściwy w tych kategoriach spraw. Ustawa sankcyjna zawiera ponadto listy osób i podmiotów objętych sankcjami, wobec których stosuje się wybrane środki ograniczające zawarte w rozporządzeniach unijnych (art. 1 pkt 1 i 2 ustawy sankcyjnej) oraz przewiduje wykluczenie osób i podmiotów wpisanych na listę z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu oraz wpis tych osób do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany (art. 1 pkt 3 i 4 ustawy sankcyjnej).

Zmiany wprowadzane uchwaloną ustawą mają na celu wskazanie prawidłowych i kompletnych odesłań do odpowiednich jednostek redakcyjnych rozporządzeń unijnych, których stosowaniu służy ustawa sankcyjna oraz ustawa o KAS. Na skutek bowiem zmian

tych rozporządzeń, dokonanych w większości, po wejściu w życie ustawy sankcyjnej, ustawa ta, ale przede wszystkim przepisy w dodanym dziale Va ustawy o KAS, nie zawierają kompletnych odesłań do odpowiednich jednostek redakcyjnych rozporządzeń Rady (UE).

Ponadto, uchwalona ustawa zawiera w szczególności następujące rozwiązania:

- rezygnuje ze stosowania w zakresie nieuregulowanym w ustawie sankcyjnej art. 217 Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczącego warunków wydawania zaświadczeń przez organ administracji publicznej do postępowań w sprawach wpisu na listę osób i podmiotów objętych sankcjami oraz wykreślenia z niej;
- wydłuża wskazany w ustawie sankcyjnej maksymalny okres obowiązywania tymczasowego zarządu przymusowego z 24 do 36 miesięcy, co umożliwi realizację celu, dla którego zarząd ten został ustanowiony, tj. zbycia całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem, bowiem jak pokazuje praktyka obowiązujący obecnie okres 24-miesięczny jest niewystarczający;
- wprowadza w ustawie sankcyjnej regulację zobowiązującą podmiot dokonujący eksportu towarów objętych środkami ograniczającymi Unii Europejskiej do państw, co do których istnieje ryzyko, że biorą udział w obchodzeniu środków ograniczających, lub przewożą te towary w procedurze tranzytu przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi do:
 - 1) obligatoryjnego podania danych użytkownika końcowego towaru oraz złożenia – pod rygorem odpowiedzialności karnej – oświadczenia wskazującego, że:
 - tranzyt przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi stanowi jedynie część całej trasy przewozu towarów, przy czym początek i koniec trasy znajduje się poza terytorium Federacji Rosyjskiej i Białorusi,
 - w trakcie przewozu w procedurze tranzytu towaru przez terytorium Federacji Rosyjskiej lub Białorusi towar nie będzie podlegał odsprzedaży, przetwarzaniu, składowaniu i usługom świadczonym przez podmioty objęte środkami ograniczającymi Unii Europejskiej ustanowionymi w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę,
 - miejscem końcowego przeznaczenia towarów jest państwo trzecie inne niż Federacja Rosyjska lub Białoruś;
 - 2) przedłożenia – na żądanie naczelnika urzędu celno-skarbowego – oświadczenia producenta towarów, że podjął działania w celu określenia czy towary będą używane przez użytkowników końcowych w sposób zgodny z warunkami przewidzianymi w przepisach Unii Europejskiej i może te działania udokumentować, jeżeli analiza ryzyka

przeprowadzona przez organ Krajowej Administracji Skarbowej wskazuje na wysokie ryzyko obejścia środków ograniczających Unii Europejskiej ustanowionych w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę;

3) obligatoryjnego przedłożenia naczelnikowi urzędu celno-skarbowego dokumentu potwierdzającego dokonanie odprawy celnej towarów z państwa przeznaczenia w terminie 45 dni od dnia wyprowadzenia towarów poza obszar celny Unii Europejskiej, pod rygorem zastosowania sankcji administracyjnej;

- przyznaje naczelnikowi urzędu celno-skarbowego prawo do dokonania zajęcia towaru i wystąpienia o orzeczenie jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów Unii Europejskiej ustanawiających środki ograniczające w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę;
- uszczelnia środki ograniczające nałożone na przywóz drewna i wyrobów drewnianych w celu wyeliminowania działań służących obejściu środków ograniczających na przywóz towarów klasyfikowanych do działu 44 Nomenklatury Scalonej (CN) zgodnej z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej nałożonych na Federację Rosyjską i Białoruś);
- wprowadza zmianę polegającą na dodaniu w art. 15 ustawy sankcyjnej ustępu 2a, wprowadzającego do porządku prawnego uprzywilejowany typ przestępstwa w postaci wypadku mniejszej wagi, który odnosi się zarówno do przestępstwa określonego w art. 15 ust. 1 ustawy sankcyjnej, jak i przestępstwa z art. 15 ust. 2 tej ustawy;
- umożliwia pozyskiwanie przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej i Komisję Nadzoru Finansowego informacji od naczelników urzędów celno-skarbowych o karach pieniężnych, które zostały nałożone w następstwie przeprowadzonych przez te podmioty kontroli przestrzegania środków ograniczających, o której mowa w art. 143c ustawy o KAS;
- uzupełnia w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu katalog zadań realizowanych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o sprawowanie kontroli, o której mowa w art. 143c pkt 1 ustawy o KAS, co pozwoli Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej na korzystanie z uprawnienia, o którym mowa w art. 76 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, tj. żądania od instytucji obowiązanych dodatkowych informacji

i dokumentów na potrzeby sprawowanej kontroli przestrzegania środków ograniczających określonych w rozporządzeniach unijnych oraz w ustawie sankcyjnej.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.